

**Мастацкая актуалізацыя асноў духоўнасці:
кніга перастварэнняў “Францыск Скарына. Маём найбольшае самі”
Алеся Разанава**

Русілка В.І.* , Уткевіч В.І.**

*Установа адукацыі “Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Машэрава”, Віцебск

**Установа адукацыі “Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт”, Віцебск

У артыкуле аналізуецца прадстаўленая ў кнізе А. Разанава “Маём найбольшае самі” біблейскія тэксты, пераствораныя на аснове скарынаўскай Бібліі, паказана значэнне гэтых духоўных каштоўнасцей для сённяшняга грамадства.

Мэта дадзенай работы – выяўленне мастацкай спецыфікі перастварэнняў тэкстаў Бібліі Францыска Скарыны сучасным беларускім паэтам А. Разанавым, заканамернасцей актуалізацыі духоўнай спадчыны.

Матэрыял і метады. Матэрыялам даследавання з’яўляюцца кніга А. Разанава “Маём найбольшае самі”, інтэрв’ю паэта і літаратуразнаўчыя артыкулы па тэме. Пры гэтым выкарыстаны дэскрыптыўны, канкрэтна-гістарычны і аналітычны метады.

Вынікі і іх абмеркаванне. Вызначана, што кніга перастварэнняў А. Разанава не з’яўляецца перакладам у тым агульнапрынятым сэнсе, у якім выкарыстоўваецца дадзены тэрмін. Гэта творчая, мастацкая інтэрпрэтацыя спадчыны першадрукара. Арыгінальнасць разанаўскага падыходу імат у чым дэтэрмінавана тым, што праявілі тэкст Ф. Скарыны выкладзены ў спецыфічнай паэтычнай форме свабоднага верша. Паэт зрабіў невялікае пераструктураванне паслядоўнасці скарынаўскіх прадмоў і стварыў кнігу, якая ўключае у сябе 18 раздзелаў з арыгінальнымі метафарычнымі назвамі, што ўтрымліваюць адмысловую сэнсавую квінтэсэнцыю біблейскіх тэкстаў. Па сутнасці, у іх у сціснутае форме выкладзена тое навучанне, якое змяшчаецца ў адпаведнай кнізе Старога Запавету. Пераствараючы прадмовы Скарыны, А. Разанаў выяўляе, падкрэслівае актуальныя для XXI стагоддзя праблемы. Сучасны паэт ніяк і нідзе ў кнізе не інтэрпрэтуе з багаслоўскай кропкі гледжання тое, што напісана першадрукаром. Ён падае тэксты Ф. Скарыны на даступнай для сучаснага чытача мове, пры гэтым робіць іх эстэтычна прывабнымі.

Заклучэнне. Актуалізацыя духоўнай спадчыны Бібліі Ф. Скарыны ў кантэксце сённяшняга духоўнага жыцця народа – несумненна творчая ўдача А. Разанава. Кніга “Маём найбольшае самі” можа быць карыснай не толькі для аматараў паэзіі і літаратуры, яна – своеасаблівы кароткі даведнік па Бібліі, тут можна знайсці фактычныя звесткі аб кнігах Святога Пісання, да таго ж даецца яшчэ і гістарычны кантэкст падзей. Разанаўскія перастварэнні скарынаўскіх кніг выразна выявілі і творчую індывідуальнасць сучаснага паэта, непаўторнасць яго паэтычнага стылю. А. Разанаў надаў асаблівую эстэтычную пераканальнасць скарынаўскім тэкстам, аздабляючы іх яркімі арыгінальнымі метафарамі, выразным рытмічным кодам, глыбокімі афарыстычнымі назвамі. Сучасны паэт наблізіў скарынаўскія тэксты Бібліі да чытача, паглыбіў духоўную аснову грамадства.

Ключавыя словы: духоўная аснова, актуалізацыя спадчыны, мастацкая спецыфіка, свабодны верш, перастварэнні.

Artistic Actualization of Spiritual Bases: Book of Recreations “Francysk Skorina. We Have the Most” by Ales Razanau

Rusilka V.I. *

**Educational Establishment “Vitebsk State P.M. Masherov University”, Vitebsk*

Utkevich V.I. **

***Educational Establishment “Vitebsk State Technological University”, Vitrbsk*

Biblical texts recreated on the basis of Skorina’s Bible, which are presented in A. Razanau’s book “We Have the Most”, are analyzed in the article. Significance of these spiritual values for the contemporary society is shown.

The purpose of the article is identification of the artistic specificity of the recreated texts of F. Skorina’ Bible by a contemporary Belarusian poet A. Razanau, of regularities of spiritual heritage actualization.

Material and methods. *The research material is A. Razanau’ book “We Have the Most”, the poet’s interviews and literature critic articles on the topic. The descriptive, the definite and historical and the analytical methods are used.*

Findings and their discussion. *The book of recreations by A. Razanau is not considered to be a translation in the general sense of the term. It is a creative artistic interpretation of the First Printer’s heritage. The originality of Razanau’s approach is to a great extent determined by the fact that the prose by F. Skorina is presented in a specific poetic form of free verse. The poet made a small restructuring of the sequence of Skorina’s introductions and made up a book which includes 18 chapters with original metaphoric names which contain complicated sense quintessence of Biblical texts. Actually, they contain in a brief form the teaching which is given in the corresponding Book of the Old Testament. By restructuring Skorina’s introductions Razanau presents and stresses topical for the XXI century issues. The contemporary poet in no way and nowhere in the book interprets from the divinity point of view what is written by the First Printer. He presents F. Skorina’s texts in a clear for the contemporary reader language and, at the same time, makes them aesthetically attractive.*

Conclusion. *Actualization of the spiritual heritage of F. Skorina’s Bible in the context of today’s spiritual life of people is an undoubted creative A. Razanau’s success. The book “We Have the Most” can be used not only by poetry and literature fans, it is a kind of the Bible guidebook, one can find here factual information about the Scripture Books; apart from it, historical context of events is given. Razanau’s recreations of Skorina’s books also revealed the creative individuality of the contemporary poet, uniqueness of his poetic style. Razanau attached special aesthetic confidence to Skorina’s texts, he provided them with bright original metaphors, pronounced rhythmic code, deep aphoristic names. The contemporary poet brought Skorina’s Bible texts near to the reader, deepened the social spiritual base.*

Key words: *spiritual base, actualization of the heritage, art specificity, free verse, recreations.*